

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มุ่งศึกษาระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 606 คน ในสถานศึกษา 202 แห่ง โดยแต่ละแห่งได้กำหนดไว้ดังนี้ (ข้อมูล : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2549)

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน
- 1.2 ครูผู้สอนที่เป็นหัวหน้าฝ่ายที่อาวุโสสูงสุด 1 คน
- 1.3 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ประชากร

e แทน ความคาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิด = .05

แทนค่าจากสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{606}{1 + 606(.0025)} \\ &= \frac{606}{2.515} \\ &= 240.95 \end{aligned}$$

เพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากสถานศึกษาแห่งละ 3 คน เท่ากัน ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง เป็น 243 คน และเมื่อกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 3 คน จึงได้กลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษา จำนวน 81 แห่ง

เนื่องจากมีจำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในแต่ละอำเภอไม่เท่ากัน ผู้วิจัยได้คำนวณหาสัดส่วนจำนวนสถานศึกษาในแต่ละอำเภอโดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์หากเศษทศนิยม เกิน 0.5 ผู้วิจัยได้เพิ่มเป็นจำนวนเต็ม และใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง แบบง่าย โดยเขียนรายชื่อสถานศึกษาทั้งหมดของแต่ละอำเภอใส่ลงสลากแล้วใส่ลงในกล่อง จากนั้นผู้วิจัยได้สลากขึ้นมาทีละชิ้น และบันทึกรายชื่อตามสลากนั้นไว้และนำสลากเดิมกลับไปในกล่องอีกทั้งนี้เพื่อให้ทุกรายชื่อของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีโอกาสถูกเลือกเท่าๆ กัน จนกระทั่งได้รายชื่อของสถานศึกษา ในแต่ละอำเภอครบตามจำนวน เมื่อได้รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สถานศึกษาละ 3 คน ในสถานศึกษา 81 แห่ง รวม 243 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ชื่ออำเภอ จำนวนสถานศึกษาในสังกัด และจำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่ออำเภอ	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	ยางตลาด	73	29	87
2	หนองกุงศรี	49	20	60
3	ห้วยเม็ก	37	15	45
4	ท่าคันโท	23	9	27
5	กิ่ง อ. หนองชัย	20	8	24
	รวม	202	81	243

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และสถานภาพ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถาม เกี่ยวกับระดับปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ-อุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ โดยแบ่งระดับปัญหาเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ-อุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ จำนวน 4 ข้อ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุม กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ให้ทราบถึงระดับปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำร่างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบด้านโครงสร้างของเนื้อหา ด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องตามหลักวิชาเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

1) นายธงชัย บุญเรือง วุฒิ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนหนองหินวิทยาคาร อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านโครงสร้างของเนื้อหาและภาษา

2) นายสุพจน์ นาสมบัติ วุฒิ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนประชารัฐศึกษา อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา

3) นางศรีสุดา ทองคำ วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยทางการศึกษา) ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนยางฮ่อมวิทยาคาร อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิสถิติและระเบียบวิธีวิจัย

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจของผู้ทรงคุณวุฒิ มาแก้ไข และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

3.3 นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพ โดยนำไปทดลอง (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 40 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัวเองของผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 243 คน ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากคณะผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถาม และขออนุญาตนัดหมายการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนภายใน 20 วัน

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับคืนครบจำนวน 243 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และถูกต้องแล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละฉบับ โดยกำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 90)

ระดับปัญหาการบริหารงานมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับปัญหาการบริหารงานมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับปัญหาการบริหารงานปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับปัญหาการบริหารงานน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและการพรรณนาบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษา ที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และสถานภาพแตกต่างกัน ใช้หลักทางสถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว *F-test* (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. วิเคราะห์ข้อคิดเห็นปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษาใช้หลักทางสถิติโดยการแจกแจงค่าความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับปัญหาการบริหารงาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น โดย กำหนด
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้หลักทางสถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว *F-test*
(One-way ANOVA)

4. การวิเคราะห์ข้อคิดเห็น สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY